

นนท์จรัส วงศ์วิชัยวัฒน์ 2553: การศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในนวนิยายไทย
ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดีไทย) สาขาวิชาวรรณคดีไทย ภาควิชาวรรณคดี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวณิต จิววอน, อ.ด. 280 หน้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในนวนิยายไทย เนื้อหาแบ่งเป็น
6 บท ว่าด้วยความเป็นมาของปัญหา การตรวจเอกสาร ความสำคัญของนวนิยายไทยในสังคม แนวคิดเศรษฐกิจ
พอเพียงในนวนิยายไทย คุณค่าของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในนวนิยายไทย บทสรุป และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยเลือกศึกษานวนิยายไทยที่มีแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 6 เรื่อง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ นวนิยายไทย
ที่มีแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงก่อนได้รับอิทธิพลจากพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และนวนิยายไทยที่
ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

จากการวิจัยพบว่า ในนวนิยายไทยทั้ง 6 เรื่อง ที่เลือกศึกษา มี 3 เรื่อง ที่สัมพันธ์กับชุมชน โดยนำเสนอ
ผ่านฉากในชนบทเป็นหลัก ส่วนอีก 3 เรื่อง มีหลักปฏิบัติเป็นปัจเจกและครอบครัว โดยนำเสนอผ่านฉากในเมือง
ทั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า สังคมชนบทมีโอกาที่จะใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในลักษณะของเศรษฐกิจชุมชนได้
ดีกว่าสังคมเมือง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่ปรากฏในนวนิยายทั้ง 6 เรื่อง มีลักษณะร่วมกันคือ ตั้งอยู่บนพื้นฐาน
ของปรัชญาทางพระพุทธศาสนา การมีคุณธรรม ความสัมพันธ์กับวิถีเกษตรกรรม ชาติพันธุ์ และการมีสุขภาพดี
จึงเป็นข้อตรงข้ามของระบบทุนนิยม แต่สามารถอยู่ร่วมกับระบบทุนนิยมได้ โดยใช้แนวคิดนี้กำกับทุนนิยมให้ไป
ในทิศทางที่เหมาะสม แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในนวนิยายไทยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับวิถีธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม มีบางเรื่องที่ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมชุมชน แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในนวนิยายไทยก่อนและ
หลังได้รับอิทธิพลจากแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีการใช้ชุดความคิดที่
เหมือนกัน แต่มีความแตกต่างกันที่ระบบการจัดการ และการขยายผลสู่ชุมชน ในส่วนของวิธีการนำเสนอ
ผู้เขียนได้นำเสนอแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงผ่านโครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉาก ชื่อเรื่อง การเล่าเรื่อง และ
โวหารแสดงทัศนะ หรือคำคม โดยสรุปแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในนวนิยายไทยทั้ง 6 เรื่อง มีคุณค่าทางจิตใจ
และทางปัญญา

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก